

## МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ В КРАЇНИ ЄС

**Мота А. Ф.**

*доктор юридичних наук, доцент,  
начальник кафедри адміністративної діяльності  
факультету правоохоронної діяльності  
Національної академії Державної прикордонної служби України  
імені Богдана Хмельницького*

**Петреченко С. А.**

*кандидат юридичних наук, доцент,  
доцент кафедри адміністративної діяльності  
факультету правоохоронної діяльності  
Національної академії Державної прикордонної служби України  
імені Богдана Хмельницького  
м. Хмельницький, Україна*

У зв'язку із складною економічною ситуацією, яка склалась в Україні, багато громадян в пошуках роботи змушені залишати рідну землю. Спроби вирішити фінансові питання способом працевлаштування на роботу за кордоном сприяє та збільшується обсяг трудової міграції.

Міграція повинна бути частиною стратегічного планування політики України. Опираючись на те, що немає короткострокових інструментів призупинення існуючого відтоку, Україні слід намагатися адаптуватися до «чистої» еміграції та застосувати її переваги, пом'якшуючи негативні наслідки, що вона спричинює. Це може включати в себе політику відносно надання допомоги українцям за кордоном через консульські служби, юридичні консультації, програми навчання студентів необхідним навикам для роботи як в Україні, так і за кордоном, зокрема у юридичному аспекті (відносно захисту своїх трудових прав) [1].

Основні країни призначення працівників-мігрантів – Польща, Німеччина, Іспанія та Італія. На їх прикладі імміграція до України повинна чітко законодавчо регулюватись та виконуватись практично. До прикладу, запозичення потребує, що потребуючі притулку, які знаходяться в країні довгий період часу та вдало інтегрувались у суспільство і мають постійну роботу – можуть залишитись на території держави.

Важливим чинником інтенсифікації міграційних потоків з України до Польщі, Німеччини, Іспанії та Італії є можливість безвізового перетину кордону до країн ЄС, що дає змогу українцям простіше потрапити у країни ЄС та працевлаштуватись.

Що стосується нелегальних мігрантів, то «нелегальний мігрант» за українським законодавством – іноземець чи особа без громадянства, що перетнув державний кордон поза пунктами пропуску або в пунктах пропуску, проте з уникненням прикордонного контролю, і невідкладно не звернувся із заявою про надання статусу біженця чи отримання притулку в Україні, а також іноземець або особа без громадянства, що законно прибули в Україну, але після закінчення визначеного їм терміну перебування втратили підстави для подальшого перебування та ухиляються від виїзду з України [2].

Резюмуючи, в українському законодавстві під визначення нелегального мігранта потрапляє коло осіб, що порушили законодавство якраз у сферах проникнення на територію України чи перебування на її території, однак не у сфері трудової зайнятості.

Ключовими напрямками імміграційної політики в Україні є: дефініція квот імміграції в Україну з урахуванням ситуації, що склалася на ринку праці; створення для іноземців та осіб без громадянства, що на законних підставах проживають або тимчасово перебувають на території України, умов для свободи пересування, вільного вибору місця проживання (крім обмежень, що встановлені законом); спонукання мігрантів до раціонального територіального розміщення з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуації в регіонах; удосконалення законодавства відносно в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну, їх виїзду з України і транзитного проїзду через її територію, а також у сфері боротьби з нелегальною міграцією.

Одним з визначальних нормативно-правових актів у міграційній сфері є Закон України «Про імміграцію». На основі цього Закону дістало своє законодавче закріплення квотування – специфічний інструмент правового регулювання міграційним процесом. Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про імміграцію» квота імміграції – це гранична кількість іноземців та осіб без громадянства, яким передбачено надати дозвіл на імміграцію протягом календарного року [3].

### Література:

1. Aurelija Pūraitė. Managing State Border in the Context of Migration Crisis in Europe: *Lithuanian Case*. *Montenegrin Journal of Economics*. 2017. Vol. 13. No 3. URL: <https://repository.mruni.eu/handle/007/15574>

2. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства». Відомості Верховної Ради України. 2012. № 19-20. ст.179. *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>

3. Закон України «Про імміграцію». Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. ст. 197). *Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2491-14#Text>